

УДК 316.453

Щербина С.С.¹

¹ доц. НУ «Запорізька політехніка»

СУЧАСНА СОЦІОКУЛЬТУРНА СИТУАЦІЯ У СФЕРІ ДОЗВІЛЛЯ МОЛОДІ

Багатоплановість і суперечність сучасних соціокультурних процесів підсилили потребу в діагностиці швидко змінної ситуації. В зв'язку з цим важливим представляється вивчення соціокультурної ситуації у сфері молодіжного дозвілля, що підсилила свій вплив на процеси формування особи молоді людини.

Перш за все, необхідно створити уявлення про основні поняття, ключовими з яких в даному випадку є терміни «соціальна культура» і «соціокультурна ситуація».

Докладний аналіз поняття «соціальна культура» представлений в монографії Н.Г. Денісова [1]. На підставі розробленої дослідником термінології, під соціальною культурою розумітиметься особлива реальність, народжувана взаємозв'язком соціального (що указує на суб'єкт діяльності) і культурного (указує на якість і сферу його активності), опосередкованою діяльністю різних суб'єктів (окремих осіб, соціальних груп або спільнот, регіонів, суспільства або людства в цілому).

З метою розкриття поняття «соціокультурна ситуація» звертаємося до формулювання, пропонуваного В.І. та О.В. Курбатовими: соціокультурна ситуація – це багатовимірний соціокультурний простір людини, який відображає всю сукупність умов її життєдіяльності і включає:

- соціально-культурне середовище, що включає наочно-просторове оточення людини (пам'ятки історії і культури, архітектуру поселень, виробничі, побутові і суспільні інтер'єри і т.д.), інформаційну (художня, правова, політична, естетична, етична інформація) і ціннісно-орієнтаційну складову (смысловое і ціннісне навантаження елементів середовища);

- відповідні сфери життєдіяльності, де формуються і реалізуються основні складові способу життя різних соціокультурних суб'єктів (цінності, мотиви і цілі діяльності, людський потенціал та ін.) [3].

На цій підставі розгляд соціокультурної ситуації у сфері молодіжного дозвілля включає, перш за все, аналіз умов реалізації дозвіллевих потреб, тобто інфраструктури дозвілля, під якою розуміємо сукупність установ і організацій, що забезпечують умови дозвіллевої діяльності молоді. При цьому важливо відзначити, що характеристика інфраструктури дозвілля передбачає в даному випадку не тільки і не стільки кількісну, скільки змістовну сторону, тобто характер, якість її соціокультурної діяльності, яка, як підкреслюють Т.Г. Кисельова і Ю.Д. Красильников, спрямована на створення, збереження, трансляцію, розвиток цінностей і норм культури [2].

Соціокультурне середовище, таким чином, впливає на розвиток і формування особи, оскільки не тільки створює умови для задоволення дозвіллевих потреб, але і через ціннісно-орієнтаційну складову впливає на їх формування. При цьому вона змінюється і сама – перетворюється під впливом творчої активності людини. В зв'язку з цим необхідно також розглянути появу нових і зміну існуючих раніше видів дозвіллевої діяльності молоді, що і дозволяє проаналізувати взаємовплив соціокультурного середовища і дозвіллевої діяльності молоді.

Отже, для розкриття власне соціокультурної ситуації у сфері молодіжного дозвілля необхідно, з одного боку, звернутися до його змісту, до тих видів діяльності, яким молоді люди віддають перевагу, з іншого – описати стан і характер діяльності культурно-дозвіллевих установ і організацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дуликов В. Двойной стандарт // Клуб. – 2001. - №2. – С. 22 – 31.
2. Киселева Т.Г., Красильников Ю.Д. Основы социально-культурной деятельности. - М.: МГУ, 1995. – 133 с.
3. Курбатов В.И., Курбатова О.В. Социальное проектирование: Учебное пособие. – Ростов н/Д.: Феникс, 2001. – 416 с.